

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hirdetési árak:

Egész évre ———— 12 ft.
Félévre ———— 6 „
Negyedévre ———— 3 „
Egy hóra ———— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknál.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 113. szám.

Kedd, május 18.

Jogegység és nemzeti politika.

Nagybecskerek, május 18.

(—é—) A képviselőház mai ülésé-
ben kezdte meg tárgyalását a bűnvádi
eljárás életbeléptetéséről és az esküdtbiró-
ságok szervezéséről szóló törvényjavaslatok-
nak, amely két reform nemzeti konszoli-
dációnknak lényeges emeltyűje. A nemzeti
érzület, a kultúra, a gazdaság kötelekei
erőtlenek, vagy legalább is bizonytalanok
befejezett nemzeti jogrendszer nélkül. Az
egységes jogrendszer és jogalkotás befeje-
zése előtt nem lehet nyugodt lélekkel
mondani, hogy a magyar nemzeti állam
nagy művének befejezése a belső ellen-
ségek és a kifelé törekvő erők szétfeszítő
hatása ellen biztosítva van. Ellenben, ha
a belső jogrendszer rendezve van, csak
külső ellenség az, ami a törvény acél-
abroncsai által együvé pántolt nemzeti
egységet megbonthatja.

Ezért a most tárgyalás alá kerülő két
törvényjavaslat rendkívüli messzeható jelen-
tőséggel bír, mert a magyar jogrendszer
egységét hathatósan előmozdítja. A jog-
egység tekintetében a javaslatok ellen
mit sem lehet felhozni. A partikuláris
eljárási jogokat, nevezetesen az 1853. évi
osztrák büntető perrendtartás botrányos
uralmát Erdélyben és a bánági határ-
területen megszüntetik. Ezenfelül Fiumét
is bekapcsolják valahára a büntető törvény-
kezés közös szervezetébe. A magyar állam
területén tehát — természetesen Horvát-
Szlavonországot kivéve — a javaslatok
életbeléptetésével egyetlen büntető kodex
és egyforma büntető törvénykezés fog
uralkodni mindenütt, egyöntetű hatáskör-
rel és ugyanazon bírói és ügyészi szer-
vezettel.

A két javaslat pedig annál becsesebb
alkotása a jogegységnek, mert a politikai
és egyéni szabadság érvényesülésének
garanciáit liberális szellemben valósítják
meg. Emellett azonban az esküdtbiróságok-
ról szóló javaslat kiméletesen és okosan
elejét vezi annak, hogy az esküdtbiró-
ságok a nemzetiségi területeken a haza-
ellenes pártok fegyverivé legyenek. Ez
ellen ugyanis egyebek között három fő
garancia van: az egyik az, hogy esküdt
csak az lehet, aki magyarul írni, olvasni
és beszélni tud; a másik az, hogy az
esküdtisékek megalkotásánál az értelmiség
tulsulya a törvényszékek lajstrom-készítési
joga útján szemmel láthatólag biztosítva
van; a harmadik pedig, a kormánynak
fenntartott az a kivételes joga, hogy több
törvényszék területét egy esküdtbiróság
területévé alakíthat, amely kivételes expe-
diens természetesen csak akkorra való,
ha a rendes eszközök elégtelenek a jog-
tisztaság biztosítására.

Igy látjuk helyesen megoldva a köz-
szabadság lényeges korlátozása nélkül, sőt
annak örvedes kiterjesztése mellett azo-
kat a kérdéseket, amelyekről évekkel
ezelőtt mindenki fázt, mivel azt hitte,
hogy azokat szabadelvű értelemben meg-
oldani nem lehet.

A javaslatok tárgyalása, a bizottsági
vita után ítélve, az ügy fontosságához
mértén alapos lesz, de hevesebb ellenzére
nem fognak találni, legfeljebb egy-két
szakasz, amelyek tárgyában azonban Erdély
Sándornak a bizottsági tárgyalás alkalmá-
val adott teljesen megnyugtató és ki-
merítő felvilágosításai után a felmerült
aggályok teljesen tárgytalanokká váltak.

hát édes Itálem, annyi idő alatt, amióta ő ir-
csak kivételesen volt a kezdetleges nehéz-
keséggől, leszokhatta volna azokat a hibákat,
melyeket épp úgy megtalálunk a legújabb köte-
tében, mint az előbbieknél.

Zempléni nem emelkedik a középsze útkön-
felül s nem is fogza felülemelkedni. A rend-
kívüli tehetség megmutatja kezdetben már az
oroszlán körmeit s ha produkál meglepő dolgokat,
ez épp úgy nyilvánul a jóbán mint a rosszban.

Az „Új versek“ között bizony sok az olyan,
a mit jobb lett volna vagy alaposan átdolgozni,
vagy egyáltalán föl sem venni a gyűjteménybe.
Néha szinte azt gondoljuk, hogy a szerző egy-
kötménye azért látott napvilágot, mert kellett
egy bizonyos mennyiség hozzá, hogy a könyv
megjelenhessen. Zempléni vénája egyébként sem
gazdag, s szép versei csakis a legapróbbak kö-
zött találhatók. Úgyes például a „Kécsák“ de
finicziója:

... Egy elhallgatott bók az,
Kér igent, vagy halált,
Egy elhibázott csók az,
Mely ajkat nem talál.

Viszont a „Tüz“ a legbájosabb dolog a ha-
sonlók között s bátran elmondhatjuk, hogy egyik
legbecesebb darabja a kötetnek is.

Titokban, hirtelen,
Támad a szerelem,
Terjed a láng;
Az ember mire szól,
Ég a szin, ég az ól,
Ég a csür eleje,
Ég a ház teteje
Ég a palánk.

Rendkívüli meleg érzés húzódik át mind-
végig a „Senki szigete“ című versen, melyben
megható módon rajzolja le, hogy miként élt édes
anyjával kis házikójukban a jó Teréze nénihez

HIREK.

Tájékoztató.

Május 19. Városi rk. közgyűlés.
Május 19. Szabó plébános fogadtatása.
Május 23. Segédjegyzők gyűlése Nagybecskereken.
Május 30. Torontáli k. jegyzők közgyűlése.
Május 30. Milleniumi végrehajtó bizottság.
Május 30. Tisztiszék.
Május 30. d. e. 10 órakor a fajbaromfi és galamb-
kiállítás megnyitása.
Május 30-án délután 4 órakor a gazd. egyesület
közgyűlése.
Május 31. fajbaromfi- és galamb-kiállítás.
Május 31. Tavaszi közgyűlés.
Junius 1. fajbaromfi- és galamb-kiállítás.
Junius 14. Községi bizottság.
Junius 20. R. k. hitközségi közgyűlés.
A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők
részére kedden és pénteken délután.

— Desseffy püspök Nagyszentmiklóson.

Tegnapi számunkban említettük, hogy Csanád-
egyházmegye püspöke szombaton dében érkezett
Nagyszentmiklóra, ahol a rossz idő dicsára igen
ünnepléses fogadtatásra talált. A déután folya-
mán a püspök több küldöttéget fogadott Des-
seffy püspök ottétéről rendes levelének még
a következőket írja: Vasárnap délelőtt fél
8 órakor szentmise volt a r. k. templomban s
aztán kezdetét vette a fiuk bérmálása, mely tartott
egész délelőtt, az eső is majd egész délelőtt esett s
csak dé után szűnt meg, mikor is a főpap tiszteletére
a Nákó kastélyban szűkebb körű diszebed volt,
4 óra után pedig a püspök, titkára és a szent-
miklósi, valamint a környék papjai kíséretében
megtebintette az iskolákat. Este tiszteletére a
nagyszentmiklósi dalegylet lampionos szerezadót
adott. Hétfőn reggel ugyancsak fél 8 órakor szent
mise volt a r. k. templomban, majd a leányok
bérmálása. Dében Nákó gróf ismét szűkebb körű
diszebedet adott Desseffy tiszteletére s a püs-
pök déután hagyta el az ünneplő várost. Des-
seffy Szentmiklóson léte alatt majdnem minden
házon a főutcán nemzeti zászló volt s a köhid,
a templomhoz közeli Deák és Kálmán-utcák

A „TORONTÁL“ tárczája.

Versirok.

— A „Torontál“ eredeti tárczája. —
(Zempléni Árpád: Új versek. — Porsche Vilmos: Millen-
nium. — Exner Győző: Szerelem könyve.)

Az olvasóközönség sokszor azt hiszi, hogy
az újságíró mestereimber csak tréfál, mikor egy-
egy újdonság kevéten belül felemlíti, hogy Magyar-
országnak ennyi meg ennyi ezer poétája van.
Sajnos ez nem tréfa, hanem szomorú való. Szor-
moru azért, mert manap már mindenki bele-
kontárkodik a poézisbe, mihelyt egy csöppnyi
intelligenciát is feltételez magamagáról és azt
hiszi, hogy ha sikerült kinyögnie három roz-
srimet, hát akkor mindjárt kész poéta. Legtöbb
nyire el sem érik azt a színvonalat, amelyen a
„tehetséges műkedvelők“ állanak, hanem végtelen
elkeseredésükben ostromolják az eget... no
meg a szerkesztőségeket.

Csakie czéhbéli ember képes azt megérteni,
hogy milyen áldozat végig olvasni a beküldött
verseket. Elolvashatni sokszor százat is egymás-
után, anélkül, hogy csak egyetlen egy sorra is
akadnánk, amelyért érdemes volt megizzadni.
Pusztá sivárság az egész, képtelen frázisok,
bomlasztók halmaza s többet lehet bosszankodni,
mint szórakozni az egész idő alatt.

Vannak aztán olyanok, kik egy vonssal
föllebb állók, mint a tehetséges műkedvelők,
mert van egy kis formaérzékük, ötletük is akad,
hanem azért a legfőbb a jó írói kompánia s így
aztán szerepel a revük olyan versek alatt a
szépirodalmi lapok hasábjain, amelyekért más,
ismeretlen nevű emberek kommunikálnak.

Nem mondjuk egy szóval sem, hogy
Zempléni Árpád nem tehetséges ember, de

és Noémihez hasonlóan. Néha kikivillan a vers-
ből a szülők iránti szeretet s ez ad az egésznek
különbö bajt.

Epp olyan szép a „Bánat beteg“ is, mely-
ben egy nem éppu új gondolatot tár elénk vonzó,
meleghangú előadásban. Bánatáról énekl:

... Ha belopnám egy fészekbe
Künn a sürti rengetegbe,
Zokognának a madarak
A reszkető ágak alatt.

Mondom, a gondolat nem épen új már, de
szinte vele érezzük együtt a fájdalmát, a mely-
ről viszont odább valamivel azt énekl, hogy

... Nem fájdalmas az a halál,
A melynek még dala van.

A népdalra emlékeztet, de a maga parányi-
ságában többet ér ez a piczi négy soros vers a
kötet sok más versénél.

A kit én szeretek
Meg van az szeretve,
A ki téged szeret,
El van az temetve.

Epp olyan szép a „Levél“, a nagyobbak
közül pedig igazi hangja miatt a „Képzelt ki-
rándulás“, továbbá a „Narancs“.

Zempléni Árpád gyöngé oldala a technika.
A mellett, hogy folyton folyvást döcögős vers-
sorokra akadunk, a rimeit nem egyszer olyan
rosszak, a milyeneket éppen Zempléniinek
nem volna szabad elkövetni. A mellett nem
egyszer vót az izlés ellen, a mikor talán maga
sem érti meg, hogy mit akar mondani.

Játék lenne ez az élet
Ha leélhetném tevéled
A világgal nem törődnék
Egymás körül sürgölődnék.
Két buborék, mely a mélyből
A rejtelmes tenger-éjéből
Felszállott egy pillanatban
Találkozik s szertepattan.

sarkán diadalkapuk, nemkülönben a Deák Ferencz utca és Szegedi utca sarkán is. Az ünnepségeken a közönség, valamint a lelkészek felekezeti különbség nélkül a fogadásnál részt vettek. Hétfőn az idő kiderült, a mi nagyban hozzájárult a fényes bucsuztatás emeléséhez.

— **Pancsova nagybővődése.** Pancsova törvényhatósági város legutóbbi közgyűlésén elhatározták Hertelendyfalvának a városhoz való csatolását.

— **Temes-Béga kölcsöne.** A képviselőház elfogadta a temesbégavölgyi vízszabályozási tervet négy százezer költségre vonatkozó törvényjavaslatot, mely most a főrendiház elé kerül. Az Unio bank és a berlini Mendelssohn bank máris előkészületeket tesznek arra nézve, hogy közvetlenül a törvény szentesítése után megtehessék a kibocsátásokat, a mi előre láthatólag még május hónapban fog bekövetkezni. A kölcsön mintegy 17 millió forintba kerül, melyből 12 millió a temesbégavölgyi vízszabályozás jelenlegi 4% százalékos kölcsönének konvertálására lesz fordítva.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek városának képviselőtestülete május 19-én (szerdán) délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgya a városi pénztárnoki állásnak választás utján való betöltése. A pénztárnoki állásra a következő 8 pályázó jelentkezett: Filkovicz Pál, Meggyessy, Melczér János, Stefanovics János, Binder Ferencz, Maximov N., Naszke Károly, Tolveth Ottó.

— **Jegyzőválasztások.** Nagy-Komlóson folyó hó 15-én megtartott választáson Spuller Ferencz h. jegyző választatott meg 28 szavazattal községi jegyzőnek. — Lovrin községében, mint lapunknak írják, a megejtett választáson Stenczer Adolf eddigi billéi segédjegyző lett községi jegyző.

— **Hymen.** Rothenthurmi és greiffensteini Aicheiburg László gróf cs. és kir. kamarás és zsidányi Almásy Robertin leányát Adriennet folyó hó 16-án jegyezte el Szegeden F o r n s z e k Béla szabadkai kir. törvényszéki elnök.

— **Előmunkálati engedély.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Matók Béla és Kurz Alajos budapesti lakosoknak a m. kir. államasutak Arad állomásától, illetve Kis-Szent-Miklóstól Békéscsaba állomásig, esetleg Békéscsaba állomástól északra Lugos állomásig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyú vasútra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— **Versecz a hírlapírókért.** Mint értesülünk, a vidéki újságírók országos szövetsége alapjának javára legközelebb nagyobb szabású s különféle előadásokkal egybekötött táncszertélyt rendeznek a verseczi újságírók a Glückmann féle vígadóban. A rendezőség minden tőle telhetőt megtesz arra nézve, hogy az újságírók ezen jótékonykezelt társasestélye minden tekintetben sikerüljön.

A második rész határozottan érthetetlen, annál is inkább, mert ellentétben áll az elsővel. Ime néhány példa arra, hogyan nem szabad írni:

Legeltetem rajtok szememet
Szívok illatot és kellemet.

Vagy

Csókolom a füled
Senkim sincs kivüled

Mind olyan dolgok, hogy bántják a füled. A kötet egyébként elég szép kiállításban jelent meg a szerző kiadásában s ára 50 kr.

A második poéta P o r s c h e Vilmos csak „tehetséges műkedvelő” s a verseiből ítélve éppen nincs nagy ambíciója. Sok mindenről ír s nem egyszer bőbeszédű, akárcsak valami falusi kántor, máskor meg olyan hangokat hallat, hogy nem kerülheti el figyelmünket. Sok a kötetben a hazafias vers, — innen ered a címe is — de nem ritka az olyan sem, mely valami hetilapban jelent meg valamikor s annak idején talán meg is tette a kellő hatást, de kötetbe szedve elveszti az aktualitását; hogy azonban a magyarfaló doktorhoz címzett verszet mért jelent meg, azzal örökre adós marad szerző a világnak.

A versek legtöbbször taposott uton jár, százszor elénekelt dolgokat tárgyal . . . rosszabbul, mint az eddigiek s nem egyszer akadunk olyan naiv részekre, hogy szinte gondolkodni kezdünk felette, hány éves lehet a szerző? A hol nem folyik a vers magától, ott erőlteti s megszületnek az efféle nehézkes sorok, hogy szinte belétörök az ember nyelve.

Csókot ide szóke kis lány,
Csókot, ha száz szikrát is hány!

Egészen jó a dedóba, hol nyelvgyakorlatokat tartanak a gyerekek a „répa, retek, moogyoró . . .” mintájára.

— **A torontáli küldöttség a királynál.** Mint említettük, a pozsonyi ünnepélyen Torontál vármegye is képviselve volt. A küldöttség, melyet dr. Dellimanics alispán vezetett, a következő urakból állott: gróf Karácsonyi Jenő, Dániel Ferencz és Schulppe Vilmos. A Felső-igen nyájasan fogadta a köztörvényhatóságok képviselőit, kiket Perczel belügyminiszter és Szalavszky Gyula, mint a legidősebb főispán vezetett a király elé. Az üdvözlő beszéd és a király válasza után a király cercle-t tartott, s ez alkalommal igen nyájás megszólítással tüntette ki dr. Dellimanics alispánt, különösen érdeklődve Torontál vármegye közigazgatási viszonyai iránt. Dr. Dellimanicstól megkérdezte azt is, vajjon alispánja volt-e már Torontál vármegyének taval, mikor a király Orsovára menvén, vármegyénket érintette. A válasz természetesen igenlő volt.

— **Segédjegyzők gyűlése Torontál-megyében.** Tóth Béla lajosfalvi segédjegyző kezdeményezésére a Torontál vármegyei segédjegyzők f. hó 23-án d. e. 8 órakor Nagybecskereken gyűlést tartanak, melynek célja az, hogy a segédjegyzői szolgálat is véglegesítettnek tekintessék és a jegyzői egyetbe való belépés minden segédjegyzőre nézve kötelezővé tétessék; továbbá, hogy a segédjegyzők önálló ügykörrel ruháztassanak fel és a millenniumi év a segédjegyzőknek is háromszorosán számíttassék a nyugdíj megállapításánál; végre hogy a segédjegyzők közt rangsorozat állapíttassék meg és az egyes jegyzői állások betöltésénél ezen rangsorozat vétessék figyelembe.

— **Esküvő.** Dr. Schernhardt János nekikindai kir. ügyész vasárnap délután tartotta esküvőjét Valovics Helén kisasszonnyal. A polgári esketést dr. Bogdán Zsivkó polgármester végezte. Az egyházi áldást pedig dr. Szentkláray Jenő temesvári kanonok, kiváló történész, adták rájuk.

— **Kis tatárok.** Panaszos irás ez a diákok ellen, akik más nemes szórakozás helyett ki mennek a rétre, az erdőbe és üldözik az énekes madarakat. Nagy panasz van ellenük és ideje, hogy a rendőség is akcióba lépjen, mert az mégis túrhetetlen, hogy éppen a fiatalság azon része, mely műveltséget tanul és intelligenciájával példákat kellene adnia jóban és szép neveltségben, hát ime, mint apró vad iadiánusok lepik el iskolaórák után és különösen ünnepnapon az erdőt és réteket és ottan vadászatot rendeznek a pacsirtára, fűrjre, rigóra, szóval a leghasznosabb és legkedvesebb énekes madarakra. Az apró ta

Igazi hangot csakis ott hallunk tőle, hol szerelemről beszél, mert a többi mind mesterkelt. Végezetül ide igtatjuk a kötet egyik kis versét, melyben több szépség van, mint az egész kötetben együttvéve:

Száll az öröm, meg a kedvem
Elhagy, el mind nemsokára,
Eltemettem kit szerettem
Oda szívem rózsafája.

Várom, várom, de hiába,
Tél után a tavasz zöldül,
Hímes lesz a rét virága
Jó lesz nekom szemfedőül.

A leggyöngébb a harmadik kötet, Regőczy (Exner) Győző „Szerelm könyve”, noha ez a legvaskosabb. Hanem az is szent, hogy 27 ilyen quart iven kevesen adtak ki több rossz verset, mint Regőczy, a kire nemcsak ráillik ez a saját epigrammája

Ahhoz, a mily izmos —
Gyöngye e kötetke:
Ha a fele volna
Egész jó lehetne,

de fokozni is lehet, mert elég lett volna a nyolczadrésze is. Utóvégre a magyar olvasó közönség a jó verset sem veszi, hogy lehet akkor ilyen néni nagy kötetet előállítani s hozzá még ilyen rossz verseket a piacra hozni!

Ha néha néha felcsendül valami melegebb hang, az sem eredeti s hogy a könyv megszületett, azt csak annak lehet tulajdonítani, hogy a szerzőnek volt sok kidobni való pénze, mert tán senki sem kételkedett eddig is benne, hogy a saját kiadásában jelent meg. A kinek egyébként kedve van rá, megrendelheti a szerzőnél Székesfehérvárott 2 frt 70 krért.

tárok, akiknek van elég lelkük az énekes madarak megölésére, Flauberekkel, vannak fölszerelve és nem egyszer olyan szákmánnyal térnek vissza egy-egy kirándulásból, hogy ötven pálcát érdemelnének érte Nimród-elismerés gyanánt. Egész fűzérben lógnak a derekukon a kabát alatt elrejtve az agyonlőtt énekes madarak. Rut, bestiális cselekedet ez, művelt urfiak, akik ebben bűnösök. Az iskolaigazgatóságok valószínűleg nem tudtak eddig ennek a sport szenvedélynek a diákság közt való elharapózásáról. Azonban most sziveskedjenek tudomásul venni és az ifjúságot e tekintetben kellőképpen kitanítani, nehogy megessék egyikkel vagy másikkal az a csufság, hogy esetleg rendőr hajtsa be a határról. Sa határ énekes madarai egy szép reggelen'at. igazgatóság-nak és rendőrségnek hála szereplő fognak rendezni, ha a kis tatárok öldöklő fegyvereitől megszabadulnak.

— **Állatszállítványok megvizsgálása.** Felmerült esetek alkalmából kiindulva értesíti a földmívelésügyi miniszter az összes törvényhatóságokat, hogy élő állatszállítványoknak állategészségügyi szempontokból való megvizsgálását az erre kirendelt állatorvosok csak a nappali órákban eszközölhetik.

— **Vásár Temesvárott.** Mint lapunkat értesítik, az idei temesvári pünkösdi országos vásár f. évi május hó 27-től bezárólag május 31-ig fog megtartatni.

— **Törvényjavaslat az ipari szövetkezetekről.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletet intézett valamennyi iparhatósághoz az összes ipari testületek adatainak gondos összeírása végett. Ez az összeírás lesz az alapja annak a tervezetnek, mely ipari szövetkezetekről szóló törvényjavaslat keretét fogja képezni.

— **Megszűnt sertésvész.** Perjámos községben mint lapunknak írják, megszűnt a sertésvész s így a községre elrendelt zár feloldatott.

— **Német gazdák a délvidéken.** Már megemlékeztünk arról a kirándulásról, melyet a Bériában székelő „Deutsch Landwirtschafts Gesellschaft” tervez. Ez egyesület, a melynek 12,000 tagja van és így Németország egyik legtekintélyesebb egyesülete, minden évben szokott tanulmányutakat rendezni. Most hazánkat látogatják meg és ez utjokban volt hazánkfa, jelenleg poroszországi főbirtokos, borostyánkői Egan Ede, aki az egész kirándulás szervezője és lelke, kalauzolja őket. Támogtja őt a földmívelésügyi miniszter és az országos magyar gazd. egyesület. A napokban Mehádiáról Szegedre érkeznek a Szegedről a társaság Zsombolyára megy, honnan ismét visszamegy a szegedi tanyák megtekintésére.

— **Egy kisasszony az érettségi vizsgán.** A temesvári főgimnáziumnál tegnap tett elsőnek érettségi írásbeli egy úde kisasszony, a ki éppen úgy fog drukkolni, mint a többi fiatal tanuló kollegák. Benedek Rózsikának hívják a kisasszonyt, a ki dr. Benedek Albert főreáliskolai tanár leánya. A kisasszony szombatn tette le az osztályvizsgát és tegnap már megkezdte az első érettségi írásbelit a magyar irodalomból. Benedek Rózsika a bölcsészeti fakultásra készül.

Irodalom és művészet.

* Ilyen még nem volt! Ezen szállóigével vezettük be több ízben az epoly eredeti mint hazafias irányú Laurenci-féle folyóiratnak, az „Ezer éves Magyarország” ismeretét. Ugyanezt mondhatjuk az éppen most megjelent negyedik számáról is, mely érdekes tartalmával és nagyszerű illusztrációival az eddigieket is felülmúlja. Az olvasó bizonyára nagy örömmel fogadja majd a hírt, hogy a folyóirat főszerkesztője ezentúl Porzó (Agai) lesz, a ki néhány bevezető soron kívül egy „Verebek veszedelme” című pompás rajzzal köszönt be. Ezen igazán csinos rajzot illusztrálja remekül Heyer Artur, fővárosunk ezen hírneves festője. A bő tartalmából ki akarjuk emelni Vámbéry Armin tanulmányát a magyar fajról (a szerző arcképével); dr. Löw Sámuel egészségügyi tanácsosnak tanulságos csevegését a magyar fürdőhelyekről és ásványvízforrásokról, a melyek a fűzethez csatolt, Hátsék Ignác műtermében készült térképen fel vannak tüntetve. Palóczy L. tanár ismerteti kimerítően a magyarok életét Amerikában. Neugebauer László pedig a már töle megszokott remek fordításban teszi hozzáférhetővé a német olvasóknak Dóczy Lajos és Zichy Géza egy-egy versét. Dr. Lichtenberg

Kornél pedig felhívja a nagy közönség figyelmét a budapesti általános Poliklinikára, melynek áldásos működését tudvalevőleg évente több mint 30 ezer szegény beteg magasztalja. A 40 szebbnél-szebb illusztráció közül feltűnést keltenek majd a művészestélyt, 20 művészt és művésznőt, a szadellői völgyet bemutató képek. Előfizethet minden könyvkereskedőnél és a kiadóhivatalnál, V. Váci-körút 78. sz. egy negyed-évre 1 frt 80 krért, egész évre 7 frt 20 krért.

* **Uj gyorsírási tankönyv.** Láng Béla, a mi tehetséges fiatal földünk, és Gunya Béla, mindketten a gyorsírás tanárai, igen sikerült új tankönyvvel lepték meg a gyorsírást iránt érdeklődőknél folyton nagyobbodó körét. A tankönyv célja: rövid, világos, könnyen érthető, minden szöveghasogatás nélküli előadással, áttekinthető beosztással s szép, helyes írással megkönnyíteni a gyorsírás tanulását és azt hozzáférhetővé, elsajátíthatóvá tenni azok részére is, kiknél ez eddig az elégtelen iskolázás folytán, vagy azért, mert még tanulmányaik legelején tartanak, ez nehezen volt elérhető. A könyv kiválóan alkalmas a gyorsírászatnak magán-úton való gyors elsajátítására. A szerzők pályadíjat tettek ki azok részére, kik szeptember havára a stenographiát e tankönyvből leg sikeresebben elsajátítják. A mű ára 1 korona. Kapható a szerzőnél, Gunya Béla Budapest, Agrárbank.

* **A magyar sakk-almanach** előfizetést hirdet második évfolyamára. Az ára az idén csak 1 frt s az előfizetési összegek legkésőbb folyó évi június hó 10 ig küldendők be a kiadóhivatalnak (Rottenberg Béla, Nagybecskerek, Kinizsi utca 1.) A könyv ára megjelenése után 1 frt 50 kr lesz. Gyűjtőnek öt példány után a hatodik jár.

Legújabb hírek.

A király Budapesten.

Budapest, május 17. A királyi várlakban, a megérkezés után, a király azonnal lakosztályába ment. Reggel 8 órakor részt vett a Zsigmond-kápolnában tartott csendes misén, melynek végzetével ismét visszavonult. A mára kitzított csapat szemle, a melynek ő Felseje jelenlétében a Vérmezőn kellett volna a helyőrség összes csapatai fölött megtartatni, a közbejött esős napok és a talaj felázása miatt elmaradt. Holnap reggel tartják meg.

Deák Ferencz szülőháza.

Budapest, május 17. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága már a múlt évben megtartott millenárius diszközgyűlésén elhatározta, hogy a vármegye nagy fia, Deák Ferencz szülőházát emléktáblával jelöli meg. Most, a vármegye minapi közgyűlése az ünnepélyes aktus megtartását folyó évi augusztus hó 8-ikára tűzte ki.

Bécs árvíz veszélye.

Budapest, május 17. A Tullnerbach melletti töltés beszakadásának veszélyét — mint Bécsből táviratozzák — teljesen elhárították. A wienvölgyi vízvezeték-vállalat víztartójában a víz apadt. A Tullnerbach és Bécs között esetleg előforduló veszély jelzésére kirendelt tűzértség ismét bevonult.

A háboru.

Athén, május 17. Epiruszából jönnek jelentékenyebb hírek. Manosz ezredes 15,000 emberből álló hadosztályának támadása Gribovo ellen, s e támadás visszaverése. Gribovo, Preveza és Arta között fekszik, a Lurossz völgy keleti magaslatain. Ott állott a törökök tábora kettős sáncok mögött. A görögök újra megrohanták Epiruszt kétfelől. Artából Manosz két dandár gyalogsággal és némi tüzérséggel és lovassággal, a tenger felől Nikápolynál pedig 3000 önkéntes szállott partra. Ha Gribovóból a törököt kiverik, déli Epiruszt is hatalmukba kerítik s Preveza elestik, ez azonban nem sikerült. Az első napon győztek s a külső sáncokat elfoglalták, de másnap, mult pénteken véresen visszaverték őket s míg a törökök csak háromszáz embert vesztek halottakban és sebesültekben, a görögök hatszáznál több embert hagytak a csatatéren. Negyven óráig tartott az ütközet esőben, étlen-

szomjan, sátrak nélkül a sárban fekvésén át. Péntek este a görögök abbahagyták a harcot s visszavonultak Artába, nem üldözve a fáradt ellenségtől, de vereségük oly nagy volt, hogy Epiruszt föladták s a mely csapatok a tenger felől jöttek, azok is visszamenekültek hajóikra. A török császár Ozmán basának a győzelemért gyémántos rendjelet küldött, a görög kormány pedig letette Manosz ezredest és Szmolenic volt hadügyminisztert küldte helyébe Artá védelmére. Immár tehát Epiruszban is be van fejezve a görög akció. Krétát pedig a görögök kiűrtették.

Konstantinápoly, május 17. A békének legbiztosabb jele, hogy a törökök megszüntették a mozgósítást. Igaz ugyan, hogy nincs rá szükség, mert az ujabban behívott ázsiai zászlóaljából harminczkettő megérkezett Epiruszba, negyven Tesszáliába és tizenhatot küldtek a görög szigetekre. Ha kiverték a görögöt Tesszáliából Domokosz és Halmirosznál, a szultán hajlandó lesz békét kötni. A békefeltételeket átadta a nagyköveteknek, ezek most várják utasítást.

Táviratok

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése május 18-án.)

Budapest, május 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén nem kevesebb mint három képviselő, és pedig Holló Lajos, Eötvös Károly és Horánszky Nándor intéztek kérdést a Ház elnökéhez, miben áll a lapok azon híre, hogy az országgyűlés büdötségei a király előtt való tisztelgések alkalmával Pozsonyon megszegyenítő módon mellőztettek.

Szilágyi Dezső elnök rögtön felelt az interpellációkra, a következőket jelentvén ki: Tény, hogy a hivatalos programban az országgyűlés küldöttségeinek fogadásáról nem volt szó. Szólv mindazonáltal figyelmeltette a miniszterelnököt, hogy helyén volna, ha a képviselőház is kifejezné hódolatát, mely nézetét báró Báuffy is osztotta. A Ház elnöke ennek dacára sem kapott azonban hivatalos értesítést, hogy a király a küldöttséget fogadja, s mikor 14-én este a miniszterelnökkel erről beszélt, kifejezést adott abbéli nézetének, hogy a képviselőház méltósága megköveteli, hogy a küldöttség első helyen fogadtassék. Ellenkező esetben szólv ragaszkodik ahhoz, hogy az eredeti program vitessék keresztül s a képviselőház pusztán megjelenésével adjon hódolatának kifejezést. Így is történt ez Pozsonyban s a képviselőház küldöttsége az ünnepségeken való megjelenésével bevezette hivatalos funkcióját. (Zaj a baloldalon.) Szólv mindazonáltal kéri a Házat, ne értsék félre a megtörténteket, mert a program összeállításánál semmi sértő szándék sem forgott fenn. (Ellentmondás a baloldalon. Helyeslés a jobboldalon.)

Következett a napirend: az esküdt-bíróságokról szólv törvényjavaslat tárgyalása.

A képtolvajt elfogtak.

Budapest, május 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Tegnap letartóztattak egy fiatal embert, ki a Czerny-fele képtárból ismert módon két képet tüntetett el. — A letartóztatott tettes, ki valószínűleg azonos a budapesti képtár-tolvajjal, Lenkei Béla sátor-alja-ujhelyi születésű 26 éves budapesti orvos, ki tegnap Budapestről Bécsbe utazott.

Háboru Keleten.

Budapest, május 18. (A „Torontál” ered. távirata.) Egy Berlinből érkezett távirat szerint ugy Németország, mint Anglia tulzottaknak tartja a törökök követelését a hadikárpótlást illetőleg s így semmi kilátás sincs arra nézve, hogy a béke már a napokban megkötessék.

Budapest, május 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból jelentik, hogy ott vasárnap ismét több helyen voltak görög-barát tüntetések.

A tőzsderől.

Budapest, május 18. (A nbecakereki Lloyd társulat távirata.) Kötöttet buza őszire 7.05—7, buza júniusra 7.59—61, tengeri julius-augusztusra 3.50—51, őszire 3.58—59, zab őszire 5.30—35, repce 10.45—50. Buzában a kínálat és vételkedv egyaránt kielégítő, az árak szilárdak, forgalom 40.000 mm., készáru néhány krral drágább.

Szerkesztői üzenetek.

L. B. Budapest. Későn bár, de igen szivesen felelünk meg kívánságoknak.

B. F. Csak kivonatban lehetett közölni.

Zs. Ha lehet, az első határnap mellett szavazunk.

X. y. z. A dolog pompásan megy, csak tessék folytatni.

O. S. M.—s. Felvétel végett a szegedi közpouthoz Kulinyi Zsigmond urhoz tessék fordulni.

Ujfalu. Legyen minél előbb szerencsénk.

Kertemben. Nagyon kezdetleges és semmi sincs benne mondva. Utóvégre lehet a semmiről is szépen írni, de meg-látszik, ön még nem tud.

V. B. Magánlevél megy legközelebb.

Előfizető. Többen kérdezősködtek már utána, nem ön az első. A szerző azért nem írta alá a nevét, mert ismeretlen akart maradni s mi nem árulhatjuk el felhatalmazás nélkül a kildét. Annyit azonban megmondhatunk hogy a tárczát nő írta, még pedig nem helybeli.

B. B. A kéziratot átveheti személyesen, legjobban, ha délután 2 és 3 óra között jön érte.

Bakfisch. Ön azt kérdi, hogy honnan lehet észrevenni, ha valaki szerelmes? Hát rendszeren négy-öt lépésről

Az első debut. A tárcza így, amint van, nem közölhető, mert nincs befejezése. Ha át tudná dolgozni, kiadnók annál is inkább, mert nem éppen tehetségtelen kezdő munkája s ha a szerző tényleg csak 14—15 éves, (mint ahogy erre történik a leírásban diszkrét czélzás) hát bekopogtat hat többször is, részünkről szivesen látjuk.

Hirdetések.

4995. tkvi szám 1897.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. tvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a n. becskereki takarékos és előlegegyelet mint részvényársaság végrehajthatónak Gyukits György n. becskereki lakos végrehajtást szenvedő elleni 1550 frt tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte. Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő N. Becskerek községi 549 sz. tjkben 978. hrsz. a. felvett 592. ö. i. sz. ház 90 □-l beltelekkel, 1200 frt kikiáltási árban 1897. évi augusztus hó 17-ik (tizenhét) napjának d. e. 10 órájkor ezen kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tette, az árverésre kitzított birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 120 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt ig. miniszt. rend. 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék tkvi irattárában s a helybeli városi tanácsnál megtekinthetők.

Kelt a n. becskereki kir. trvszék tkvi hatóságánál, 1897. évi május hó 4-én.

Kliss,

kir. tvszéki bíró,

Nincs többé szükség vegyi festészetre.

Mindenki festhet minden színben és árnyalatban ruhát és fehérneműt

tíz perc alatt.

Korszakalkotó találmány 500% megtakarítással.

MAYPOLE SOAP

angol festő-szappan

legújabb találmány házi festésre, fest minden színben és árnyalatban. Tizenöt perc alatt mindenki egy kevés forró vízzel és ezzel az angol festőszappannal ruhát, blúz, függönyt, zsebkendőt, selyem- és czérna keztűt, inget, harisnyát, gallért, selyem-szöveteket, szalagot, csipkét, atlaszt, bársonyt, strucz-tollat, hánckalapot stb. megfesthet. A festés színtartó és nem fakul. Minden ruhát ujja és modernné varázsol. Méregmentes és a szövetet nem rongja. Egy drb 40 kr (fekete 50 kr) és ezzel egy női blouse megfesthető. Minden darabhoz használati utasítás van mellékelve.

Szabadalmazva az egész világon.

The Maypole Company Limited, London.

Vezérképviselősege: (471-4.2)

Sonnenschein Lipót, Budapest,
Arany János-utca 15.

Kapható Milin & Kosz divatáru-üzletében
Nagybecskereken.

A nagybecskereki zálogintézet árverési hirdetménye.

Az alólírott intézet ezennel közhírré teszi, hogy az 1881. évi XIV. t.-cz. 15. § értelmében esedékessé váltott zálogtárgyak, melyeknek számszerinti jegyzéke az intézet helyiségében kifüggesztve és az iparhatóságnál betekintés végett található, 1897. évi május hó 20-án délután 9 órakor az intézet helyiségében nyilvános árverés alá kerülnek.

Az érdekelt felek figyelmeztetve lesznek az árverésre kiírt zálogtárgyaikat idején kiáltani, mivel az üzlet felosztása következtében hosszabbítások nem fogantatottak és mai naptól fogva kölcsönök sem nyújthatnak.

Nagybecskerek, 1897. évi május hó 1-én.

459-6.6

Első nagybecskereki zálogintézet.

Pályázat.

A „Perlaszi új takarékszövetkezet”-nél leköszönés folytán üresedésbe jött könyvelői állomásra ezennel pályázat hirdettetik.

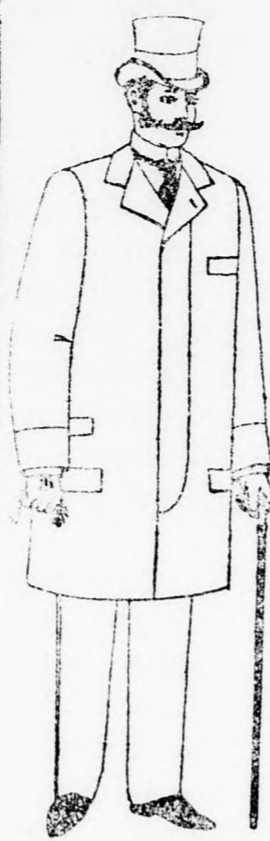
Ezen könyvelői állomással évi 600 frt o. é. készpénz fizetés van egybekötve. Felhivatnak pályázni óhajtó könyvelők, kik a magyar és német nyelvet szó és írásban, a szerb nyelvet legalább szóban bírják, miszerint kellőleg felszerelt folyamodványaikat folyó évi június hó 1-ig alulírott igazgatósághoz küldjék be, mivel későbbben beérkezendő folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

A megválasztott köteles állását folyó évi július hó 1-én elfoglalni.

Kelt Perlaszon, 1897. évi május hó 12-én.

A „Perlaszi új takarékszövetkezet” igazgatósága.

497-3.3

Felöltök elegáns és divatos szabás és a legszebb kivitelben, igen nagy választékban. Legolcsóbb bevásárlási forrás Kovács Gedeonnal N.-Becskeken. Minden darabon nyomtatott szabott ár.

891. VI-x4

4200/1897. szám.

A perjámosi főszolgabírószágtól.

Pályázati hirdetmény.

400 forint évi fizetéssel és Szentpéter község székhelyvel rendszeresített kör-állatorvosi állásra pályázatot hirdetek

A körhöz tartozik: Szentpéter, Szerb-Szentpéter-Német, Egres, Sáralfalva és Pészak község.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket f. évi június hó 20-ig hozzám adják be.

Perjámos, 1897. május hó 8-án.

Gyertyánffy, s. k.
főszolgabíró.

502-4.2

418. b. v. szám. 1897.

508-1.1

Arverési hirdetmény.

A nagy-becskekeri tekintetes kir. törvényszék mint csődbírószágnak f. é. 6502. cs. számú végzése folytán ezennel közhírré tétetik, hogy a vb. Klein Sámuel melenczei lakos kereskedő csődtömegéhez tartozó és 874 frt 50 kr-ra becsült kf. rőfös, nóringeri, fűszer és egyéb áruk Melen-czén Reinitz R. féle házban lévő bolti helyiségekben 1897. évi június hó 4-én és következő napjain mindig d. e. 8 órakor bíróság és készpénz fizetés mellett el fognak adni.

Kelt Török-Becsén, 1897. május hó 12-én.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

1915. szám. 1897.

504-3.1

Pályázat.

A dolovai új községében szükséges házi telegraf és telephon létesítésére újból iratik ki írásbeli versenytárgyalás május 31-iki határidővel.

A telegraf vezeték létesítendő 9 irodából és 5 lakszobából az örök szobájában és az iroda szolgáló szobájában felállítandó egy-egy számtáblához.

A telephon vezeték létesítendő az első emeleten lévő jegyzői hivatal egy szobájából a földszinten lévő bírói és pénzszedői irodába.

Csakis elsőrendű anyag és legjobb rendszer alkalmazandó.

Dolován, 1897. évi május 15-én.

Az előljáráóság.

! Pénz!

földekre és házakra
a legolcsóbb kamatok mellett

a legkisebb összegtől a legmagasabbig közvetítetik.

A visszafizetés tetszés és tehetőség szerint történhetik.

Pontos és gyors keresztülvezetés felett mindenki meggyőződve lehet és szolgálók minden e szakmába vágó felvilágosítással bérmentve.

Együttal ajánlom magamat mindennemű állami és magánsorsjegyek, arany és ezüst pénzek, idegen bankjegyek méltányos bevásárlása és eladására, nemkülönbben mindennemű szelvények beváltására.

Igérvények minden huzásra.

Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről.

I. nagybecskereki váltó- és bizományi üzlet

Kadelsburger L.

197-40.13

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

Budapest, VI. ker., külső vácozi-ut 45. sz.

Sürgőnyezim: SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.

G Y Á R T:

mindenféle gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás), Keretfűrészeket, körfűrészeket és csertöröket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Mindenféle szivattyukat gőz-, szij- és kézi-hajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kutafelépítményeket vasból. Tűzfecskendőköt és vizszállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat. tisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó- és seprőgépeket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pöczegődő tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Keményöntésű aczélfelületű tűzrostélyokat egyenes és kigyóalakban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszuszberendezéseket, központi fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

197-40.15